

Prinsessen in de Bossen

naar *As You Like It* van William Shakespeare

regie & scenario Sam Bogaerts

© almo bvba, Antwerpen (www.almo.be)

*Donker. Schotse muziek. Licht. Zeven prinsessen zijn er klaar voor. **Cut.** Het park.
Prins Orlando ligt met een bediende in het gras.*

Adam: Staat dat ook in het testament?

Orlando: Wat?

Adam: Dat hij u nog zes jaar moet onderhouden.

Orlando: Ja. En dat wil hij nu afkopen.

Adam: Pardon?

Orlando: Afkopen. Amper 1000 kronen.

Adam: Dat is veel geld.

Orlando: Waar moet ik dan mijn studies van betalen?

Adam: In wat voor wereld leven wij toch.

Orlando: 1000 kronen, en een ligplaats op de mesthoop.

Adam: Meneer, uw vader draait zich nu om in zijn graf.

Orlando: Zijn varkens worden daar wild van, maar wat denkt ge van mij!?

Adam: Pardon?

Orlando: Niets gunt hij mij, en dat niets gunt hij mij in overvloed.

Adam: Pardon?

Orlando: De zoon van Sir Roeland de Boys. Zie hem hier zitten.

Adam: Liggend. Daar hebt ge 'm toch wel, zeker!

Orlando: Mijn vader?

Adam: Uw broerke.

Oliviero: Is dat studeren?

Orlando: Denken. Fantaseren.

Oliviero: Luiert. Boekjes lezen.

Orlando: Rekenen. 50 keer pompen. Aikido.

Oliviero: Ja, aikido. Je weet toch waar we zijn?

Orlando: In uwen hof. In uw park.

Oliviero: En je weet toch wie ik ben?

Orlando: Er zit evenveel van mijn vader in u als in mij. Maar anders.

Oliviero: Hoezo anders? Wat bedoel je misschien?

Orlando: Gij speelt de held met ons vader zijn geld.

Oliviero: Wat zeg je daar? Zegt dat nog 's als je durft!

Orlando: Gij speelt de held met ons vader zijn geld.

Oliviero duwt Orlando. Orlando duwt terug.

Orlando: Zeg ...

Oliviero: Durft gij mij aanraken, smeerlap?

Orlando: Ah, ge hebt iets gevoeld ...

Oliviero: Rotzak! Profiteur!

Orlando: Wie is hier de profiteur?

Oliviero: Wie is hier de rotzak?

Oliviero grijpt Orlando in het kruis. Orlando grijpt Oliviero in het kruis. Ze vechten.

Adam: Lieve meneren, wees toch eensgezind, om uws vaders wille! Om uws vaders nagedachtenis! Wees eensgezind!

Oliviero: Laat mij los! Laat mij los, zeg ik ...

Orlando: Geef mij mijn geld!

Oliviero: Om wat te doen? Smoren? Snuiven?

Adam: Meneer!

Orlando laat Oliviero los

Oliviero: Weg, gij! Ouwe pijpsmoel!

Adam: Pijpsmoel? Meneer! Nooit heeft uw vader zoiets tegen mij gezegd. Nooit.

Oliviero: Gaat ge mij tegenspreken? Is 't zover gekomen?

Dennis: Charles le luteur! Hij is daar.

Oliviero: Nu al?

Dennis: Hij is precies goed gezind.

Charles: Good'morrow!

Oliviero: Wat voor nieuws in 't nieuw paleis?

Charles: Geen nieuws, wel ouds. Ouwe hertog verbannen door tweelingbroer ... drie of vier verknochte heren zijn hem gevolgd ... landerijen door nieuwe hertog au paraplu genomen in bezwarend beslag ... vermogensgroei 345 % in drie weken ... met andere woorden: amai mijnen amai!

Oliviero: Waar zit de oude hertog?

Charles: Dans les Ardennes. A la Robin Hood. En met hem vele jonge heren. Ze kruipen in de bossen rond als god in Frankrijk.

Oliviero: Zijn dochter ook?

Charles: Ah non! Die rosse is 't vriendinnetje van de nieuwe hertog zijn dochter ... en die twee nichtjes! ... never two ladies loved as they do!

Dennis: Oh yes, that 's true!

Oliviero: Dennis, away.

Oliviero: Weet ge wie er bij de finalisten is?

Charles: Ja, uw broertje. Ik heb 't van horen zeggen.

Oliviero: Ik kan ervoor zorgen dat hij in de finale tegen ù staat.

Charles: Dat hij al maar gaat liggen. Fijne jongen, die Orlando. Mm. Ik mag met hem doen wat ik wil?

Oliviero trekt zijne portemonnee ... fluistert vanalles in zijn oor ...

Oliviero: Ik heb liever dat ge zijne nek breekt, dan zijne vinger!

Charles: Als hij morgen nog zonder krukken kan lopen en zijn ballen nog heeft, geef ik die van mij aan den hond.

Oliviero: Pas maar op, hij is niet vies van ik kan ervan meespreken!

Charles: Wat een weer. Kan ik hier ergens iets eten?

Oliviero: Kom maar mee naar de keuken ...

Cut.

Celia: Alstublieft, Rosselinde, snoepje, be merry ...

Rosselinde: Dat gaat nu niet...

Celia: Je ziet me niet zo diepgraag als ik jou diepgraag zie.

Rosselinde: Dat heeft hier niets mee te maken! Leer mij een verbannen vader te vergeten. Een uitzonderlijk genot onthou ik vanzelf.

Celia: Be merry! Ben ik verantwoordelijk voor wat mijn vader jou heeft aangedaan?

Rosselinde: Dat zeg ik toch niet.

Celia: Rosselinde, be merry ...

Rosselinde: Be zelf merry ...

Celia: Wat mijn vader van uw vader heeft genomen met geweld, geef ik u duizendvoudig terug met liefde. Ik zweer het! Of ik verander in een monster.

Rosselinde: Ben je dat dan al niet?

Celia: Voor jou alles, lieve Ros, vriendin, snoepje, be merry ...

Rosselinde: Ja! Voilà. Eén en al lust en plezier, nicht. Laat ons maar gauw een plezant spelletje verzinnen. Als ik nu 's écht verliefd word ...

Celia: Is dat plezant? Toch niet op een man?

Rosselinde: Juist wel, want wij komen iets tekort.

Celia: Hou er maar niets aan over.

Rosselinde: Ik wil mij amuseren. In alle eer en deugd.

Celia: Een mooie vrouw is zelden deugdzaam. Een deugdzame meestal lelijk.

Rosselinde: Ik ken een lelijke, en die is ver van deugdzaam. Dat maakt haar zo mooi ...

Celia: Over wie heb je 't?

Norman Touchstone is daar ...

Rosselinde: Kijk daar, 'ne komiek!

Celia: Een botte komiek. De slijpsteen van de geest.

Norm: Amai. De wijsheden vliegen langs mijn oren door mijn muile naar mijn gat. *Prrrt!*
Prinses. (*handkus Celia*) Uw vader zoekt u. Hij is in alle staten. (*handkus Rosselinde*)
Prinses.

Rosselinde: Hij wil mij hier weg.

Celia: Over mijn lijk.

Norm: G' hebt allebei gelijk.

Celia: Het stinkt hier naar komiek.

Norm: Nee, noar usurpateur. Of is 't zijn dochter? 't Is maar een detail.

Celia: Ik zal je meppen met mijn waaiertje, wegens muggenzifterij.

Norm: Dwazen zeggen in hun wijsheid wat wijzen in hun dwoasheid doen.

Rosselinde: Là bas monsieur Le Beau, met zijne mond vol nieuws.

Norm: Nieuws van 't duivekot? Hij zal het ons de strot induwen. Kunnen ze 't verkroppen in 't paleis? De frisse wind van vader usurpator?

Le Beau: De nieuwe hertog? Enfin! Mooie prinses, je hebt een amusante sport gemist.

Norm: Sport? Hoe noemen wij dat ook weer, masjoefel?

Celia: De wèddewej van 't maske.

Le Beau: Weddewat? Hoe moet ik dat verstaan, prinses?

Rosselinde: Letterlijk.

Norm: (*zingt*) En de wèddewej vantmaske, de wèddewej vantmaske, de wèddewej vantmaske: goe zot!

Celia: Recht in de roos!

Norm: Naa, 'k zat er efkes neffe ...

Rosselinde: Ja, ik riek het.

Le Beau: Ik kan niet volgen. Ik heb het over de wortelsport, de worstelsport, les luteurs! Jullie hebben iets formidabels gemist!

Celia: Vertel.

Le Beau: Er was daar 'nen ouwe man, met zijn drie zoons.

Celia: 't Begin van een sprookje.

Le Beau: Drie stevige, knappe gasten, excellemment voorzien van oren en poten ...

Rosselinde: En met een bordje voor hun borst: 'voor twintig kroon, drie stoten.'

Norm: 6 kleute veuj 1 jeannette.

Le Beau: Zeg, zot! Allez, laat mij vertellen. De oudste, de grootste, zó 'ne kerel, helemaal onder 't vet, wortelde met Charles le luteur. Dat duurde geen twee seconden of hij lag op zijne rug, comme ça, en hij lag daar met minstens drie gebroken ribben, er zat op 't eerste zicht geen spoor van leven meer in dat schoon lijf.

Rosselinde: Helaas!

Le Beau: Toen werd ook de tweede geworpen, Charles, à l'italienne, comme ça.

Norm: Ah, ik snap het.

Le Beau: En toen de derde.

Norm: Charles. A la chinoise. Comme ça.

Le Beau: A peu près toch. Enfin, toen begon die ouwe vader zodanig te tsjippen, dat iedereen die stond te kijken op slag volschoot.

Celia: Ja.

Norm: En wát hebben de dames gemist?

Le Beau: Wat? Euh, wat ik juist heb verteld, tiens.

Norm: Ribben breken. 'ne Mens leert elke dag iets bij.

Rosselinde: Zullen we naar de finale gaan kijken, nicht?

Le Beau: Ge zult wel moeten, want ze komen er mee naar hier.

Norm: Ook toevallig.

Celia: Daar hebt ge z' al.

Nieuwe Hertog met zweep, Oliviero, Orlando, Charles le luteur, Adam.

Nieuwe Hertog: Hier. Vijf minuten. (*paleisbewoners buigen*) The winner takes it all! Op eigen risico. Och daar. Mijn dochter en mijn nicht. Of is 't mijn nicht en mijn gewezen dochter. Helemaal naar hier gekropen met uw gat achteruit om naar de blote venten te kijken? Klaar? *Hij knalt met zijn zweep.*

Orlando: Nee.

Nieuwe Hertog: Wil iemand nog iets zeggen?

Orlando: Ja. Als ik verlies: who cares? Als ik sterf: who cares?

R & C: Oh!

Nieuwe Hertog: Geeft er een lap op.

Charles en Orlando worstelen. Orlando wint binnen de vijf seconden, want hij kent aikido, en Charles niet.

Nieuwe Hertog: Stop! Stop!

Orlando: Ik ben nog maar pas begonnen ...

Nieuwe Hertog: Hoe gaat het, Charles?

Charles: Bweuf. Bweuf.

Le Beau: Spreken kan hij nu niet. Zijn bakkes is scheefgeslagen.

Norm: Hij heeft misschien 'ne patat in zijn muile.

Nieuwe Hertog: Zeg mij 's uw naam, nieuwe kampioen? Dat ik u kan bewieroken.

Orlando: Orlando de Boys, de jongste zoon van de held Sir Roeland de Boys, nieuwe hertog.

Norm: Die van het Roelandslied.

Le Beau: Le chanson de Roland?

Nieuwe Hertog: Ja, zeg. Komaan, man! Roeland de Boys was mijn vijand. Hoe kan ik u nu feliciteren. Ge hebt geen andere vader? Soit. Tijdverlies.

Cut.

Celia: Dat is dus mijn vader. Ik geneer mij dood.

Rosselinde: Mijn vader hield van Sir Roeland als van zijn eigen ziel.

Celia: Snoepje, laten we iets liefs tegen hem zeggen. Kampioen, proficiat met uw gevecht! Bent u even sterk en lenig in de liefde? Ik prijs uw vrouw gelukkig!

Rosselinde geeft Orlando haar halsketting.

Rosselinde: Draag dit van mij. Ik gaf u meer nog, als ik meer bezat. Zijn we weg, zoet?

Celia: Ay. Fare you well, fair gentleman ...

Orlando: Mag ik zeggen nog ...

Hij krijgt geen zinnig woord over zijn lippen ...

Rosselinde: Sir, u heeft zo mooi geworsteld. Niet alleen uw vijand ligt nu aan uw voeten.

Rosselinde tongzoent Orlando.

Celia: Kom, zoetje.

Celia & Rosselinde verdwijnen.

Orlando: Wat voor passie maakt mijn tong zo zwaar en lam?

Adam is daar.

Adam: Meneer Orlando, pas op. De hertog briest en heeft zijn loeten. Hij wil u ...

Orlando: Wie van die twee meisjes is de dochter van de hertog?

Adam: De nieuwe? De grootste. De kleinste is de dochter van de verbannen hertog. De usurpator heeft haar in 't paleis gehouden als vriendin voor Celia, zijn dochter. Ze zijn nog meer dan zusters voor elkaar. Maar nu heb ik juist van horen zeggen dat hij sinds kort mishagen schept in zijn bevallige nicht, en op geen enkele andere grond, dan dat het volk haar om haar deugden prijst. Konden wij maar leven in een betere wereld...

Orlando: Thuis een tirannieke broer, een tirannieke hertog in 't paleis. Maar Rosselinde is des hemels.

Adam: En nu wil de usurpator zijn loeten ook op u botvieren.

Orlando: Van wierook naar gas.

Vreemd licht. Schandalig mooie muziek. Rosselinde verschijnt, haar onderlichaam is een eik. Ze wenkt Orlando. Orlando verdwijnt. Celia verschijnt. Ze danst. Normaal licht.

Celia: Geef antwoord. Ros. Waarom antwoord je nu niet? Waarom, zoetje? Waarom? Ros! Waarom? Amor, heb medelijden! Eén woord, Rosselinde!

Rosselinde: Nog niet om naar een hond te gooien.

Celia: Jouw woorden zijn te duur om te vergooien aan de honden. Gooi ze naar mij, gooi mij maar lam, maar wel met argumenten!

Rosselinde: Dan liggen er twee nichten op hun rug. Eén lam van de argumenten, en één zo zot als een achterdeur. Omdat ze haar sterkste argument is kwijtgespeeld.

Celia: Wat bedoel je? Is dat nu allemaal om uw vader?

Rosselinde: Ten dele om de vader van mijn kind. Ach ...

Celia: Ja, 't is zuchten, als je onder hebt gelegen. Je hebt het dus zitten? Wie is 't?

Rosselinde: Ja, wie zou 't zijn.

Celia: Sir Roeland ziet Turpijn ter aarde, dood. Zijn darmen lillen in hun holte bloot, en op zijn voorhoofd lobt een hersenmoot ... De zoon van wijlen held Roeland, dus.

Rosselinde: Mijn vader hield van zijn vader als van een broer.

Celia: En dus hou jij van zijn zoon als van een man.

Rosselinde: Laat me van hem houden, Celia, en hou jij ook van hem, omdat ik het doe.

Cut. Hertog met deurwaarder.

Nieuwe Hertog: Deurwaarder, lees.

Deurwaarder: Vrouwe, verlaat terstond ons hof en onze staat ...

Rosselinde: Ik, nonkel?

Nieuwe Hertog: Gij, nicht. Deurwaarder!

Deurwaarder: Zo gij in tien dagen nog te vinden zijt in twintig mijlen omtrek van 't paleis, zijt gij des doods. Getekend, Frederik, hertog van Parlaprembolyria.

Rosselinde: Waarom?

Nieuwe Hertog: Wat?

Rosselinde: Gedoge het uwe Genade, geef mij de kennis mijner schuld: wanneer ik van mijzelf ooit iets begrijp, en rekening houd met eigene verlangens, als ik niet droom en niet waanzinnig ben, dan heb ik, nonkel, nog met geen ongeboren denkbeeld Uwe Hoogheid ooit gekrenkt.

Nieuwe Hertog: Alle verraders zuiveren zich met dat soort woorden. Het moge volstaan dat ik u niet vertrouw.

Rosselinde: Uw wantrouwen maakt mij nog geen verrader.

Nieuwe Hertog: Gij zijt uws vaders dochter, als dat niet genoeg is ...

Rosselinde: Verraad is toch niet erfelijk? En daarbij, hij heeft u niet verraden!

Celia: Als zij u heeft verraden, vader, dan ik ook. Wij slapen samen!

Rosselinde: Eten samen, leren samen, spelen samen.

Nieuwe Hertog: Zij is te slim voor u, ze is te minnig. Haar zachte wijs van doen en haar geduldige aard spreekt het volk aan en wekt medelijden. Zij ontrooft ù uw roem, zottin! Gij wint in glans, als zij hier weg is. Houd dus uw smoel, mijn oordeel is onherroepelijk. Ze is verbannen. Nicht, bij 't aanzien van mijn machtig woord: na uw tien dagen en binnen de twintig mijl ... deurwaarder?

Deurwaarder: Zijt gij des doods.

Nieuwe Hertog: Voilà.

Celia: Wel dat vonnis over mij, mijn vorst en vader: ik kan niet leven als zij mij verlaat.

Le Beau: Hertog, heren, er wordt gevochten in 't paleis.

Nieuwe Hertog: Onnozel wicht.

Hertog met gevolg haastig weg.

Celia: Zullen we van vader ruilen? Je krijgt de mijne voor één vinger van de jouwe.

Rosselinde: Wat nu?

Celia: Be merry! Hij heeft zijn dochter verbannen!

Rosselinde: Gij zijt zijn dochter.

Celia: Helaas.

Rosselinde: Hij heeft ù toch niet verbannen?

Celia: O nee? Wij zijn ondeelbaar, meisje. Ondeelbaar in liefde. Dat mijn vader zich een andere erfgename zoekt. Als je vlucht, vlucht ik mee.

Rosselinde: Ja, maar waar naartoe?

Celia: De Ardennen. Jouw vader zoeken in de bossen.

Rosselinde: Hoe zou het ermee zijn?

Celia: Hij zal zijn plan wel trekken.

Rosselinde: Dat zei hij tegen mij toen hij vertrok. Gij zult uw plan wel trekken.

Celia: Ge trekt toch uw plan?

Rosselinde: Hoe gaan we daar geraken? Schoonheid hitst rovers nog meer op dan goud.

Celia: Ik doe schooierskleren aan, en smeer mijn gezicht vol bruine klei. Dan vallen we niet op tussen de bosbewoners. Of nee, zo ... *(ze heft haar rok op)*

Rosselinde: Ja, ja, ja! Zal ik mij voordoen als een man? Tot in de puntjes? Kleren, manieren, attributen ... een stoere machete hier, van achter op mijn billen, en een drilspeer in mijn hand.

Celia: Een drilspeer?

Rosselinde: Om varkensberen mee te spietsen.

Celia: Ja, ja, ja! Maar hoe moet ik u dan noemen, als man?

Rosselinde: Ganymedes. En jij?

Celia: Wat? Wie?

Rosselinde: Ganymedes. 'Hij die plezante spelletjes verzint.' Ze noemen 'm ook Catamitus. De schenker der goden. De persoonlijke page van Jovis. Het knaapje van Jupiter. De schandknaap van Zeus. De lievelingszoon van Tros. En jij?

Celia: Van Dale?

Rosselinde: Prisma. En jij?

Celia: Niet meer Celia, maar Androgina.

Rosselinde: Wie?

Celia: Androgina.

Norm: Androgina?

Celia: Norm.

Norm: Ik ga mee.

Celia: Ga je mee?

Norm: Three aliens join the woods.

Rosselinde: Troost voor onderweg.

Celia: Ons juwelen mogen we niet vergeten, en toch ook een paar hoedjes.

Norm: Of van die boerinnesjallekes.

Celia: Geen verdriet, wij gaan ter vrijheid, ter verbanning niet.

Rosselinde: Of zo'n boereklak.

Celia: Of een borsalino ...

Rosselinde: Nee, zo'n groen jagershoedje met een pluim.

Norm: Geef mij maar een Noorse pots.

Celia: Ik ga mijn koffertje pakken.

Rosselinde: Ik ook.

Norm: Ik ben al bezig.

Mist. Het bos valt uit de lucht. Bosgeluiden. (Krrroet! ...) Een marsulibambi hupst voorbij en roept op zijn mémé. Drie mannen dwalen met pijlenbogen door het bos: Lord Amiens, Lord Essex en de Oude Hertog. Het regent.

Oude Hertog: Nu, metgezellen, trouwe ballingbroeders,
Is 't zoeter niet, naar d' oude zeden leven,
Dan bij pompeuze praal? Zijn deze wouden
Niet vrijer van gevaar dan 't hof vol nijd?
Hier zien we enkel Adams zondeval:
het wiss'len der seizoenen. Als d' ijzige greep
En 't ruige grommen van de winterwind,
Mij grijpt en nijpt en blaast mij op het lijf,
Dan ril ik van de kou, en glimlach, zeggend:
't En is geen vlijerij, 't is goede raad,
Geduldig mij herinn'rend wat ik ben.
Ja, dit leven, los van openbare dwang,
Maakt bomen welbespraakt, leest boeken in beken,
En lessen in stenen en goeds in alles en iedereen.

Amiens: De domheid van fortuin en kapitaal vertaald in zoete stijl, lord Essex.

Oude Hertog: Kom, willen wij nu ter jacht? Gaan schieten ons een hertebout?

Essex: Ja, honger is de kern des tegenspoeds.

Amiens: 't Is zoet, in 't eigen hert te kijken.

Oude Hertog: Toch gaat het me aan 't hert, die fraai gevlekte stumpers, inboorlingen dezer woeste stad, op hunnen eigen grond met valse pijl de ronde dij te wonden.

Essex: Ja, mijn vorst, dat grieft ook onze somb're denker Jacques ten zeerste. Hij zegt, dat u met vlees te schieten het onrecht van uw jongste broer, de usurpator, overtreft.

Oude Hertog: Ah nee, hoe moet ik dat begrijpen?

Essex: Vandaag nog slopen Lord Amiens en ik verstolen loerend, hem stilletjes achterna, hij had zich neergevlid aan de voet eens eiks, wiens oude wortels 't beekje, dat door 't woud zich bruisend windt, al eeuwen lang begluren.

Amiens: Juist kwam daar ter plaatse aan een arm, zieltogend hert, dat in de jacht ontvangen had een zware knauw. Het fel gehavend dier verzuchtte zwaar, zodat die droevige ontlasting hem tot barstens toe de leren huid opspande, en tranen rolden langs zijn onnooz'le neus het beekje in.

Oude Hertog: En wat deed Jacques? Hield hij een lang betoog bij 't zien van 't stervend hert?

Essex: O ja. In duizend vergelijkingen. Arm hert, zei Jacques, gij maakt uw testament als rijke wereldlingen: gij geeft uw overvloed aan wie al veel te veel heeft.

Amiens: Toen sprong een volgevreten kudde 't hert voorbij, en schonk het nog geen blik.

Essex: Ja, zei Jacques, jaagt voort, gij vette burgers op vier poten, het is de mode om niet om te kijken naar wie sterft of bankroet is.

Amiens: Zo gaf hij smaad'lijk steek op steek aan alle leven van het land, de stad, en 't hertog'lijk paleis. Hert. Oog. Lijk.

Essex: Ja, ook wij werden gestoken! Hij zwoer bij Gaya dat wij woestelingen waren, verkrachters, beulen die met de vijand heulen!

Amiens: En erger nog!

Essex: Veel erger nog, omdat wij vlees najagen, en smakkend dieren eten, en aan eieren zuigen.

Oude Hertog: Wijs mij de weg naar waar hij zit. Ik tref hem graag in zulke somb're vlagen, hij geeft dan veel te denken.

Cut. *Ondertussen in 't paleis ...*

Nieuwe Hertog: Dat is toch niet mogelijk? Geen mens heeft hen gezien?

Dennis: Hesperia, dat is haar kamermeisje, bracht haar als steeds ter ruste, en vond in de vroege ochtenduren het bed van 't meisje leeg.

Nieuwe Hertog: En mijn komiek is eveneens verdwenen.

Dennis: Mijn vorst, Hesperia heeft bekend dat ze heeft afgeluisterd. Ze hoorde uw dochter de charmes roemen van de worstelaar die pezige Charles op zijn rug kreeg met aikido. Zij denkt dat die nieuwe kampioen in hun gezelschap is.

Nieuwe Hertog: Zoek die onnozele kampioen! En als ge hem niet vindt, breng dan zijn broer mee, die zal hem wel weten te vinden, daar zorg ik wel voor.

Hij knalt met de zweep. **Cut.** *Ondertussen in de stad, 's avonds laat ...*

Adam: Pssst!

Orlando: Wie daar?

- Adam: Meneer! Lieve meneer! Eindelijk. Weet u dat voor sommigen, talenten louter vijanden zijn? Uw gaven, meneer, uw kunde, uw charmes, ze richten u te gronde. Wat is dit voor een wereld, waar talent de eigenaar ervan tot gif is!
- Orlando: Wat is er dan?
- Adam: Ga niet naar binnen. Uw broer, nee niet de broer, en toch de zoon, nee, toch de zoon niet, ik noem hem geen zoon van hem die ik bijna zijn vader noemde, hoorde uw lof tuiten! Hij hoorde u uitbundig prijzen door Jan en alleman, en zwoer uw slaapverblijf vannacht in brand te steken met u erbij. Ik heb hem afgeluisterd met een stengel riets! Dit is een slachthuis, maar een woning niet!
- Orlando: Waar moet ik dan naartoe?
- Adam: Overal is 't beter dan hier. Vlucht, vervoeg de oude hertog in de bossen!
- Orlando: Maar Adam, vriend, hoe moet ik overleven? Ik heb geen cent. Bedelen? Als rover met geweld mijn kost verdienen? Mijn lijf verkopen in een herberg?
- Adam: Nee, meneer. Ik heb hier 500 kronen. Het loon dat ik gespaard heb in uws vaders dienst. Ik bewaarde het als pensioen, voor de tijd dat afgeleefdheid in een hoek mij smijdt. Ik schenk het u. En laat mij voortaan uw dienaar zijn.
- (frontaal terzijde)* Ik zie er oud uit, maar ik ben sterk en gezond, want toen ik jong was, heb ik nooit mijn bloed vermengd met hitsige drank, of in losbandige roes naar middelen gezocht om zwak te worden en gebrekkig. Dus is mijn ouderdom als een gezonde winter, berijpt en ijzig, maar weldadig.
- (tot Orlando)* Ik ga met u mee, ik kan u nog als knaap van dienst zijn bij al wat u verlangt en nodig heeft.
- Orlando: Brave oude vriend! In u verschijnt de hechte dienstbaarheid der oude wereld, toen de dienstknecht zweette uit plicht en niet om loon.
- Adam: Ik volg u tot mijn laatste ademtocht.
- Van kindsbeen af was hier mijn huis, meneer,
Nu, bijna tachtig, woon ik hier nooit meer.
- Als knaap in 't bos 't geluk gaan zoeken, kan geen kwaad,
Maar voor 'ne man van tachtig is 't misschien wat laat.
- Cut.** *Rosselinde, Celia en Norm stappen door 't bos ... Rosselinde als man, met wapens ... Celia met bagage en op hoge hakken ... ze praten gedempt. Jacques loert.*
- Celia: Het is ondraaglijk, ik kan niet verder.
- Norm: Zeg tegen uwe man dat hij 's overpakt.
- Celia: Ssst!
- Rosselinde: Dit zijn dus de Ardennen.
- Jacques: Ja.
- Norm: Ja, ik in de Ardennen. Daar moet ge 'ne zot voor zijn! Thuis was 't beter. Maar wie op reis is, mag niet klagen. Mmm. Die frisse lucht! Vrij, vrij, vrij!
- Celia: Ssssst!!! Ik heb iets gehoord. Daar is iemand!
- Norm: Bosbewoners!

Ze verstoppen zich ... Voader en Zeune (Sylvius) ...

- Voader: Ge mekt het zo alleen ma eirger.
- Sylvius: Ik zien tkik haar zoe geiren.
- Voader: Joa, 'k heb tkik ook 's ooit zoen lief gat. Ik weet tkik nog heel goe hoe data ging, zoe mee da kussen en al. Da muilen en da memmen en zoe.
- Sylvius: Gij verstoat dat ni, voader. Gij zijt veuls te oud. Nooit heeft iemand iemand anders zoe geiren gezien als tkik mijn Phebeke van boer Puit. En hedde gij toen misschien ook van die rare toeren gedoan als tkik?
- Voader: Da 's zeker datte. Zoe ineens iet roepen en zoe. Yak! Aiaiaia! Duzend van die dingen. Maar 'k zijn tkik ik al de rest vergeten.
- Sylvius: Zoe ineens iet roepen ... Dat wil tkik ook wel 's proberen ... Phebe! ... Phebeke!! ... Pheeebe!!!
- Voader: Ssst! Da hebde 'r nu mee, sè. Al de veugels zen goan vliege!
- Rosselinde: Arme herder! Zijn wonden zijn mijn wonden. Ik snap zijn gevoelens ...
- Norm: En ik de mijn. Ik weet nog, dat ik 's ooit verliefd was, en toen sloeg ik mijne knuppel tegen een steen, om 'm te bedanken omdat 'm de nacht tevoren ineens was opgedoken bij Maaike Sap, het nichtje van boer Puit. En ik weet nog dat ik hare wasbak heb gekust, en dat ik heb geknabbeld op de koeietepels die haar handjes hadden gemolken, en dat ik het dan heb gedaan met een peulschil in plaats van met haar, en dat ik dan uit die peul twee erwtes plukte, en aan haar gaf met de woorden: neem dit en draag het tot mijner gedachtenis. Ja, vrijers maken rare bokkesprongen. Maar zoals alles van nature sterfelijk is, zo zijn verliefden van nature onsterfelijk dwoas.
- Rosselinde: Je spreekt verstandiger dan je jezelf bewust bent.
- Norm: Dat kan goed zijn.
- Celia: Ssst! Ze zijn daar terug. Vraag 's aan die mannen of ze in ruil voor goud of een juweel of zo iets hebben om te eten. Ik verrek van de honger.
- Norm: Zeg, bosmans!
- Rosselinde: Zeg, boèr. Of zeg, hèrder.
- Voader: Wie daar?
- Norm: Mensen van stand.
- Voader: Stand? Dat weet ik niet zijn, meneer.
- Rosselinde: Goeienavond, waarde vriend.
- Voader: Insgelijks, beleefde meneer. En ook de rest van 't gezelschap ... Allemaal van stand? Dat is hier niet in den omtrek, denk ik.
- Rosselinde: Wat ik u wou vragen, kunnen geld of dank ons hier ergens food en logement verschaffen? Mijn zuster hier is zwerversmoe, en smacht naar lafenis.
- Voader: Oeioei! Beleefde meneer, als herder scheert mijn zeune niet de kudde die min zeune weid, en zinen baas is nogal vrekkerig ...
- Sylvius: Hij heet boer Puit.

Voader: Bakkes toe, zeune.

Sylvius: Joa, voader.

Voader: Boer Puit zijne stal, zijn kudde en zijn hofken van olijven staan juist te koop, we hebben niks nie meer in huis nie ...

Rosselinde: Is er al een koper voor die doening?

Voader: Ja, die vrijer hier achter min gat, hoewel zijn kop nu niet naar kopen staat ...

Rosselinde: Koopt gij het, ge krijgt van ons het geld om te betalen.

Celia: En 5 % opslag. Het bevalt mij hier, mijn orgasmes worden alsmaar vrouwelijker, ik wil hier mijn leven slijten.

Voader: Het staat te koop, aan mij hebt ge 'ne solide knecht, ik koop het nu terstond, en op uw kosten ...

Cut. Zang ... Jacques luistert.

Koor: Under the greenwood tree,
Who loves to lie with me,
And turns his merry note
Unto the sweet bird's throat,
Come hither, come hither, ...

Amiens: ... come hither.
Here shall he see
No enemy,
But winter and rough weather.

Jacques: Meer, meer, meer!

Amiens: U gaat er melancholiek van worden, monsieur Jacques!

Jacques: Natuurlijk. Dat is de bedoeling van muziek.

Amiens: Ik ben een beetje hees.

Jacques: Prachtig! Hese stemmen! Prachtig! Waarom zingt u?

Amiens: Meer uit beleefdheid dan uit artistieke noodzaak.

Jacques: Doorgaans is wat ze beleefdheid noemen niet meer dan de confrontatie van twee bavianen.

Amiens: Heren!

Heren: Yoe.

Amiens: Hier zal 't zijn, vanavond!

Heren: Yoe.

Amiens: De hertog komt hier eten en drinken, onder deze boom. Hij zoekt u, trouwens. Hij heeft de hele dag naar u gezocht.

Jacques: Ik heb hem al de hele dag ontlopen. Hij discuteert te veel. En denkt te weinig na. Dat is vermoeiend.

Cut. Orlando en Adam, in 't bos verloren gelopen ...

Adam: Lieve meester, ik kan niet verder. Ik sterf van de honger. Hier lig ik, hier neem ik de

maat van mijn graf.

Orlando: Wat nu, Adam? Geef je 't zo snel op? Toe, blijf nog efkes leven! Als er in dit luguber oerwoud ook maar enig wild zit, zal ik er voedsel voor zijn of er voedsel van maken. Ik ben direct terug, hou nog efkes vol, als ik niks te eten meebreng, geef ik u permissie om te sterven, maar als je sterft voor ik terug ben, ben ik er ook aan voor de moeite. Ah, je kan weer lachen.

Cut. *Kampvuur met pot soep. Lord Amiens, Lord Vynck, Lord Baudelaire, Lord Peter, Lord Mary, Monsieur Le Beau en Lord Trio. Ze hebben allemaal wel ergens last van: beesten, kou, rook, rare geluiden, een slecht zitje etc., maar vooral van de scheten van Lord Peter. Lord Amiens houdt zich met het vuur bezig: blazen en waaien. Lord Baudelaire breekt af en toe een takje, gooit het in het vuur, en zegt een regel poëzie.¹ Lord Trio kneedt deeg en bakt een pistoleke. Lord Vynck reinigt en stopt een vreemde pijp. Lord Mary is 100 jaar en seniel, ze mompelt af en toe iets schabouwelijk onfatsoenlijks. De Oude Hertog weet alles beter, en corrigeert iedereen. Geregeld draaien allen rond het vuur, om de rook te ontwijken of om een beter plekje te zoeken. Lord Amiens rochelt in het vuur. Allen kijken gefascineerd naar de pruttelende fluim ...*

Amiens: Het hypnotiseert.

Le Beau: Al die motten vliegen er vrijwillig in, en ze komen er nooit meer uit.

Amiens: Dit is een ideale pookstok.

Oude Hertog: Jamaar, ik wil ook een pookstok.

Baudelaire: Het wordt te regenen.

Amiens: Wat?

Baudelaire: Het wordt te regenen.

Het begint te regenen.

Amiens: Lord Vynck, geef die pijp eens door.

Allen: *(zingen)* Geef die pijp eens door, geef die pijp eens door ...

Oude Hertog: Gij, gij, gij en gij. Gijluiden moet nu sprokk'len gaan in 't woud droog hout, alvorens 's hemels tranen doven 't moeizaam vuur.

Lord Vynck, Lord Baudelaire, Le Beau en Lord Peter gaan.

En neem Lord Mary mee, zodat hij ook kan strekken eens zijn benen.

Amiens: Waar hangt Lord Essex uit?

Oude Hertog: Hij is om mijnentwille Jacques gaan zoeken in het oerwoud.

Amiens: Hoezo?

¹ "Wanneer de hemel als een deksel, laag, afmattend, drukt op de geest, die kermt door wrevel lang gekrenkt, en, heel de cirkel van de horizon omvattend, een zwarte dag, nog triester dan de nachten schenkt, dan komen klokken plots vol razernij tot leven, en stoten zij ten hemel hun affreus gekrijs, als geesten, dolend, uit hun vaderland gedreven, van wie het kermen door zal gaan tot elke prijs."

Oude Hertog: Jacques is veranderd in een dier, want in de vorm van mens vond ik hem nergens.

Amiens: Ik heb zo pas met hem gesproken en voor 'm gezongen.

Oude Hertog: Wat? Is die verzameling valse noten muzikaal geworden?

Daar is Jacques.

Jacques: Daar, daar, daar!

Oude Hertog: Wat nu, monsieur? Kunt gij gedachten lezen? Laat gij uw arme vrienden hele dagen naar u smachten? Wat kijkt gij vrolijk ...

Jacques: 'ne Zot, 'ne zot! Ik heb in 't bos 'ne zot gezien, 'nen dikke zot! Hij lag daar in de zon te soezen. Goeiemorgen, zot, zeg ik. No Sir, zegt hij, noem mij pas zot als de goden mij een fortuin en kapitaal bezorgen. En hij staat recht, en haalt uit zijn broek zijn klok. Hij kijkt er naar, met van die grote, lege ogen, en hij zegt, heel wijs, 'het is tien uur'. Zo zien we, zegt hij, hoe de wereld draait. Nog maar een uur geleden was 't negen uur, en over een uur is 't elf uur. En zo rijpen we van uur tot uur, en zo rotten we van uur tot uur. We rijpen en we rotten tegelijk, en zo is dat een verhaal met een staartje. En hij steekt zijn klok terug in zijn broek.

Amiens: Wat was dat voor 'ne zot?

Jacques: 'ne Zot, dat zou ik willen zijn.

Oude Hertog: Ge zijt het.

Jacques: Spreek nooit meer over mij als wijze, spreek over mij als zot. Vrij om op wie dan ook venijn te blazen. Wie door mijn grappen het diepste wordt gekwetst, die zal er 't hardst om lachen. Ja, wie zot is kan de wereld zuiveren van alle voze sappen.

Oude Hertog: Ik weet wat gij zoudt doen, als zot, en met uw sappen. 't Is schande.

Jacques: Wat zou ik anders doen dan goeds?

Oude Hertog: Al uw boosaardig vuile zonden, want gij waart zelf een libertijn, edelachtbare, zo zinnelijk als der dieren drift, al wat gij als vrucht dier banneloosheid plukte, verdorvenheid, ziekte, bankroet, dat alles wilt gij nu de ganse wereld schenken?

Jacques: Nog nooit horen zeggen dat stropers de beste bosbewoners zijn? De haat tegen de menselijke seksualiteit is de drijvende kracht achter onze technologische vooruitgang.

Oude Hertog: Wat, wat?

Jacques: Attali. Hoe meer ik liefheb, des te meer ik begrijp. Hoe meer ik begrijp, des te meer ik geniet en lief heb. Intelletto d'amor. Dante.

Amiens: Het vermeederen van kennis trekt gelijk op met het vermeederen van smart. Prediker. Oud Testament.

Ineens is daar Orlando, met wapen ...

Orlando: Halt! Hier wordt niet meer gefret!

Jacques: Ik heb nog niks gehad.

Orlando: En ge gaat er ook nu met uw vuile poten afblijven.

Amiens: Gorilla!

Oude Hertog: Werd gij door ontbering zo stoutmoedig, man? Of zijt ge een verachter van manieren, dat gij zo ruw u aan beschaving toont?

Orlando: U treft mijn gevoelige snaar. De scherpe doorn der barre armoe nam elk vertoon van beschaving van mij weg. Toch ben ik geen wilde, ik weet wat vormen zijn. Hij sterft, die één van deze vruchten raakt.

Oude Hertog: Minzaamheid zal ons meer dwingen, dan dwang ons minzaam stemmen zal. Vriend, wat wilt gij hebben?

Orlando: Ik sterf van den honger. Ik wil eten.

Oude Hertog: Schuif bij. Zit aan en voed u. Welkom hier aan tafel.

Orlando: Zo hoffelijk? Vergeef me, alstublieft. Ik waande me hier tussen inboorlingen, en daarom dacht ik op te moeten treden met barsheid en gesnauw. Wie gij ook zijt, uw minzaamheid dwingt mij tot blozen, ik steek mijn zwaard ter schede.

Oude Hertog: Al wat wij hebben om uw nood te lenigen staat te uwer beschikking.

Orlando: Laat dan uw vruchten nog een korte wijle staan. Er ligt daarginds een oude man, mij nagestropeld met vermoeide stap na stap, uit louter liefde. Eerst hem gelaafd, voor ik iets aanraak. Hij is verzwakt door last van jaren en door honger.

Oude Hertog: Ga, haal hem hier. We vasten tot uw komst.

Orlando: Wees voor uw hulp gezegend.

Orlando gaat weg.

Oude Hertog: Ge ziet, de wereldwijde schouwburg biedt meer verdriet en drama dan het toneel waarin wij spelen.

Jacques: Heel de wereld is een schouwtoneel.

Oude Hertog: Dat zeg ik.

Jacques: En de mensen zijn de spelers, ze komen op, en ze gaan af.

Oude Hertog: In dit stuk gaat niemand dood.

Jacques: Ze komen op, en ze gaan af. En eenieder speelt zijn rol. Mijn rol is triestig. Waar zijn hier de moeders?

Amiens: Waar zijn hier de vrouwen?

Oude Hertog: Waar zijn hier de dochters?

Jacques: Ik heb soms veel goesting om te wenen, maar dat kan ik niet, want dan doen mijn ogen pijn en zie ik niks meer.

Oude Hertog: Zo simpel is 't.

Jacques: Zeg nooit zo simpel is 't, want 't is niet simpel. Niets is simpel. Alles is complex.

Amiens: Dat kunt ge ook omwisselen. Niets is complex. Alles is simpel. 't Is alles of 't is niks
Orlando is daar, met Adam in zijn armen.

Oude Hertog: Welkom. Zet neer uw eerbiedwaardige last, en laat hem eten.

Orlando: Ik dank u 't meest voor hem.

Adam: Mijn stem is nauwelijks tot dank in staat.

Oude Hertog: Welkom. Val aan. Ik wil u nu niet hinderen door u te vragen naar uw lotgevallen.

De Oude Hertog bekijkt Orlando intens ...

Het is niet waar! De zoon van held Sir Roeland de Boys zaliger gedachtenis? Maar ik ben de Oude Hertog, ik had uw vader innig lief. Volg mij naar mijn hol, en deel mij mede uw welvaren ...

Jacques: *(fluit) 'En als we dood zijn, groeit er gras op onzen buik' ...*

Cut. *Ondertussen in 't paleis. Nieuwe Hertog met Oliviero en deurwaarder.*

Nieuwe Hertog: Niet te vinden? Vriend, dat gaat zo niet. Als ik niet één en al genade was, hoefde ik niet ver te zoeken naar een doel voor mijn vergelding. Dus luister! Deurwaarder?

Deurwaarder: Genaamde Oliviero de Boys, vind uw broeder, Orlando de Boys, waar hij ook zij, met kap en laars van huichelaars ...

Nieuwe Hertog: Al moet g' hem zoeken in een hooiberg met een kaars! Deurwaarder?

Deurwaarder: Vind uw broeder, waar hij ook zij, en breng hem vóór ons nog binnen 't jaar, zij het dood of levend, en 't zij u verboden nog te verdienen uw kost op onze grond. Uw land en alles wat gij noemt het uwe wordt heden als goede prijs gegrepen en verbeurd verklaard, tot gij bij monde van uw broeder u vrij kunt pleiten van verdenking. Getekend, Frederik, hertog van Parlaprembolyria.

Oliviero: Dat uwe Hoogheid in mijn hart kon kijken: nooit hield ik van mijn broeder, van mijn leven niet! Ik haatte hem!

Nieuwe Hertog: Dat maakt u nog tot groter schurk! Deurwaarder, aan 't kruis met hem. De deur uit! Beteken dit vonnis zoals ge nog nooit een vonnis hebt betekend! En vooral veel intrest en kosten! Moratorium, nalatigheids, boete van hier en opslag van daar. Weg met hem! Par force!!!

Cut. *Bos van halfnaakte bomen. Orlando nagelt verzen aan stammen. Als hij klaar is, gaat hij weg. Norm en Sylvius op twee ezeltjes. De bomen verdwijnen.*

Sylvius: Hoe bevalt het herdersleven, meneer Norm?

Norm: Op zich is 't een goed leven, maar voor zover het een herdersleven is, is 't niks. Voor zover we in de vrije natuur leven, kan het mij bekoren, maar omdat we niet in de stad

zijn, is 't saai. Voor zover we niet te voet gaan, ben ik tevreden, maar omdat ik een ezel tussen mijn benen heb, is 't lastig. Begrijpt gij iets van filosofie, herder?

Sylvius: Genoeg om te weten dat hoe zeker 'ne mens is, hoe slechter hij zich voelt. En dat regen alles nat maakt, dat vuur verbrandt, dat op een goeie wei vette schapen lopen. En dat de belangrijkste oorzaak van de nacht, de afwezigheid van de zon is.

Norm: Wie niks weet is ook een filosoof. Ooit in 't paleis geweest, herder?

Sylvius: Neen ik, neent.

Norm: Dan gaat ge branden in de hel.

Sylvius: Ik hoop van niete.

Norm: Gepoft als een kastanje.

Sylvius: Omdat tkik nooit in 't paleis ben geweest? Dat moet ge dan toch 's uitleggen.

Norm: Wie nooit in 't paleis was, zag nooit goeie manieren, wie nooit goeie manieren zag, kent alleen slechte manieren, en slecht is zonde, en zondaars gaan naar de hel. Herder, dat ziet er niet goed uit voor u!

Sylvius: Wat in 't paleis goeie manieren zijn, is op den buiten belachelijk. En de manier van doen op den buiten zou belachelijk zijn in 't paleis. 't Schijnt dat ze in 't paleis mekaars handjes kussen. Allez, zeg! Dat zouden bij ons pas vuile manieren zijn.

Norm: Legt gij dat maar 's uit.

Sylvius: Wij pakken ons beesten al 's vast, ons schapen bijvoorbeeld, en schapen zijn vettig.

Norm: In 't paleis wordt er gezweet, en wat is 't vet van een schaap naast het zweet van 'ne mens?

Sylvius: Daarbij, ons handen zijn grof.

Norm: De lippen zullen ze beter voelen.

Sylvius: Ze hangen soms vol stront. Ge zoudt toch niet willen dat we stront kussen. De handen van paleisbewoners hangen vol parfum.

Norm: Ja, musk. Onnozele kwiet! Leer iets van wijze mensen: musk is nog erger dan stront, het is de dun gescheten buikloop van een rat.

Sylvius: Gij hebt teveel paleisverstand. Ik geef mij over.

Norm: Eenvoudige boeren horen niet graag ingewikkelde waarheden.

Sylvius: Meneer Norm, ik ben 'nen eerlijke werkmens. Ik kom aan de kost en aan mijn kleren, ik haat niemand, ik ben nooit jaloers, ik ben blij me 't geluk van anderen, en 'k ben verliefd op iemand die 'k nie kan krijge, enfin, 'k ben tkik content me wa tkik heb en me wa tkik nie heb.

Norm: Proficiat.

Sylvius: Als tkik maar mijn ooien zie grazen en mijn lammeren zie zuigen.

Norm: Geneert gij u niet om uwe kost te verdienen met de copulatie van vee? Pooier zijn van een lammeke van amper één jaar, en het laten bespringen door 'nen ouwe zuren bok met kromme poten. Proficiat!

Sylvius: Daar zijn Tetteke en Willem!
Sylvius verdwijnt. Tetteke en Willem lopen voorbij ...

Norm: Dag Willem. Dat Tetteke.
Willem en Tetteke kijken stomverbaasd. 'Hoe kent die mijne naam?' Ze gaan weg. Rosselinde is daar. Ze leest de briefjes die ze heeft verzameld.

Rosselinde: Geen juweel als Rosselinde, valt in oost of west te vinden.
Schilderijen, fraai van tinten, lijken grauw naast Rosselinde.
Geen schoonheid die mij kan verblinden, dan de mond van Rosselinde.

Norm: Als het hert behoeft een hinde, dat het bespringe Rosselinde.
Wie 't allergeur'gste roosje wil vinden, steke zijn neusje in Rosselinde.
En zo kan 'k blijven rijmen, vrienden, een jaar of acht op Rosselinde.

Rosselinde: Zwijg, stomme zot. Ze hingen aan een boom.

Norm: Dan zijn ze nog niet rijp.

Rosselinde: Ik zal ù aan een boom hangen, dan hebben we in de lente al rot fruit.

Norm: Daar kunt ge de beste jenever van stoken.
Norm verdwijnt waar Tetteke is verdwenen. Celia duikt op met briefjes.

Celia: De hemel schonk mij Rosselinde, ik ben haar slaaf en haar beminde.
De zon heeft nog nooit bewogen, op de sterren is het koud,
alle waarheid is gelogen, maar denk nooit dat ik niet van je houd.
Hoe komt het dat jouw naam hier overal aan de bomen hangt?

Rosselinde: Kijk wat ik aan de palmen vond hangen.

Celia: Ik weet wie het heeft gedaan.

Rosselinde: Is 't een man?

Celia: Met rond zijn nek een ketting die jij ooit droeg. Je verschiet van kleur?

Rosselinde: Wie is 't?

Celia: Hoe moeilijk vrienden mekaar vinden! Zelfs bergen botsen, als de aarde beeft.

Rosselinde: Wie is het dan?

Celia: Hoe is het mogelijk!?

Rosselinde: Ik smeeek u op mijn knieën: zeg me wie het is!

Celia: Schitterend, schitterend! Echt waar, schitterend!! En nog 's schitterend!!! Mijn uitroepstekens zijn op.

Rosselinde: Trek die kurk uit je mond en zeg me wie het is!

Celia: Hij heeft een beetje stoppelbaard. Niet veel.

Rosselinde: Zwijg over zijn baard, het sap loopt over mijn kin. Zeg het nu!

Celia: Wie kreeg zowel jou als Charles le luteur op de rug?

Rosselinde: Ik geloof je niet.

Celia: Je gelooft me wel.

Rosselinde: Orlando?

Celia: Orlando.

Rosselinde: Verdomme! Nu sta ik hier met een broek en een drilspeer. Wat deed hij toen je hem zag? Wat zei hij? Hoe zag hij eruit? Wat had hij aan? Wat doet hij hier? Vroeg hij naar mij? Waar zit hij nu? Hoe heeft hij van jou afscheid genomen? Wanneer zie je hem terug? Kom, kom, geef antwoord! Eén woord!

Celia: Dat woord is veel te groot voor mijn modern klein mondje.

Rosselinde: Weet hij dat ik hier in 't bos zit? Weet hij dat ik mij als man voordoe? Ziet hij er nog zo fris uit als toen hij worstelde?

Celia: Ik vond hem onder een boom, als een gevallen eikel.

Rosselinde: Dat moet nogal een eik zijn, met zo'n eikel.

Celia: Ik ben aan 't woord.

Rosselinde: Ga voort.

Celia: Hij lag daar op zijn rug, als een gewonde ridder, zijn benen wijd.

Rosselinde: Schoon zicht. Dat verfraait het landschap.

Celia: Leg een knoop in je tong, ze maakt bokkesprongen.

Rosselinde: Pppp.

Celia: Hij was gekleed als jager, met een pijlenboog.

Rosselinde: Hij komt mij doorboren! Mijn hart.

Celia: Je brengt me van de wijs.

Rosselinde: Ik ben een vrouw. Wat ik denk, moet ik hardop zeggen.

Celia: Ssst! Komt hij daar nu niet aan?

Rosselinde: Hij is het! We steken ons weg, om hem af te loeren ...

Celia en Rosselinde gaan in de zaal zitten. Orlando en Jacques komen aan.

Jacques: Bedankt voor uw gezelschap, maar ik was liever alleen geweest.

Orlando: Ik evenzeer, maar toch bedankt, omdat het zo hoort, voor ùw gezelschap.

Jacques: Goedendag dan, laat ons mekaar zo weinig mogelijk ontmoeten.

Orlando: Ik hoop dat wij compleet van mekaar vervreemden.

Jacques: En bederf geen bomen meer met minneliedjes in hun schors te kerven.

Orlando: Bederft gij mijn verzen niet door ze kramikkelijk voor te dragen.

Jacques: Is Rosselinde de naam van uw uitverkorene?

Orlando: Hoe raadt ge 't!

Jacques: Haar naam staat mij niet aan.

Orlando: Niemand dacht aan u, toen zij haar naam kreeg.

Jacques: Wat is haar formaat?

Orlando: 't Formaat van mijn hart.

Jacques: Waar haalt gij al die pointes vandaan?

Orlando: Uit mijn appendix. Niet moeilijk, met zo'n stomme vragen.

Jacques: Gij hebt een vlugge geest, ik denk dat hij gemaakt is van Atalanta's hielen. Zullen wij hier samen wat gaan zitten? Dan kunnen wij ons allebei eens goed laten gaan. En foeteren op al onze ellende. En op onze maitresse, de wereld.

Orlando: Ik foeter alleen maar op mijzelf, van wie ik de meeste gebreken ken.

Jacques: Uw grootste gebrek is dat ge verliefd zijt.

Orlando: Dit is een gebrek, dat ik niet wil ruilen voor uw beste deugd. Ik ben u trouwens hartgrondig beu.

Jacques: Ik was op zoek naar een komiek, toen kwam ik ù tegen.

Orlando: Die zot die ge zocht is verzopen in de beek, ga maar kijken, ge zult 'm zien.

Jacques: Ik zie daar alleen mijzelf in weerspiegeld.

Orlando: Juist. Een zot of een nul. En een nul is geen getal, maar een concept.

Jacques: Met u wil ik me niet langer bezig houden. Ciao, signor Amor.

Orlando: Ik ben blij dat ge vertrekt of verrekt. Adieu, monsieur Melancholie pipi.

Jacques verdwijnt. Orlando gaat plassen.

Rosselinde: *(terzijde)* Amai. 't Is aan mij. *(tot Orlando)* Luister 's, boswachter?

Orlando: Waarmee kan ik u van dienst zijn, ridder?

Rosselinde: Ganymedes. Wat wijst uw klok?

Orlando: Vraag beter hoe laat het is, we hebben hier in 't bos geen klok.

Rosselinde: Dan is hier in 't bos ook niemand verliefd, want dan zou een zucht om de minuut en een kreun om het uur de tijd zo precies aangeven als een klok.

Orlando: Waar bent u thuis, charmante jongeman?

Rosselinde: Bij deze herderin, mijn beminde zuster Androgina, in een stulpje aan de zoom van het woud, in een hofke van olijven.

Orlando: Bent u van de streek?

Rosselinde: Als een konijn dat zijn moeders holletje nooit verlaat.

Orlando: Uw accent is tamelijk deftig voor iemand van het platteland.

Rosselinde: Dat heb ik van meer mensen gehoord. 't Zit zo. Een ouwe nonkel van mij, een geestelijke, heeft mij leren spreken. En ik dank de heer dat ik geen vrouw ben, want wat hij het vrouwelijk geslacht aan misdragingen toeschreef ... !

Orlando: Kunt u zich nog een paar opvallende vrouwelijke misdragingen herinneren?

Rosselinde: Er waren geen opvallende, ze waren allemaal eender, als wisselgeld.

Orlando: Noem er eens een paar.

Rosselinde: Nee, ik geef geen medicijnen aan iemand die niet ziek is. Er dwaalt hier iemand door het bos, die in alle bomen 'Rosselinde' kerft. Misschien heeft die mijn medicijnen nodig voor zijn liefdesmalaria.

Orlando: Ik ben het die zo rilt van liefdeskoorts.

Rosselinde: Je komt mij voor als iemand die eerder op zichzelf verliefd is, dan op een ander. Bent u echt zo fel verliefd als die verdichters van u beweren?

Orlando: Geen verdichtersel noch logica kunnen uitdrukken hoe fel.

Rosselinde: Liefde is -, krankzinnigheid, en verdient de zweep. Maar ik kan die ziekte genezen, met zachte hand en stinkende wonden.

Orlando: Hebt u al 's iemand zo genezen?

Rosselinde: Ja, één iemand, en wel als volgt. Hij moest doen alsof ik haar lief was, hij moest mij dagelijks versieren. Ik was dan grillig. Sikkeneurig, of verwijfd, of wispelturig, of onbestemd verlangend, hooghartig, aanstellerig, trouweloos, één en al tranen, of komiek, en voor elke passie een beetje te vinden, maar voor de felle passie nooit helemaal. Zo heb ik hem genezen.

Orlando: Mij kunt u zo niet genezen, meneer Ganymedes. Maar ik wil het proberen.

Rosselinde: Goed. Om te beginnen, moet u mij Rosselinde noemen, en alle dagen om 12 uur precies naar mijn hofke van olijven komen om mij te versieren.

Orlando: Zeg me waar het is.

Rosselinde: Ik zal 't u wijzen, kom, ga mee ...

Orlando: Met genoeg, Ganymedes.

Rosselinde: Nee, u moet me Rosselinde noemen. Kom, zuster.

Cut. *Norm en Tetteke liggen te vrijen tussen de geiten.*

Norm: Kom, Tetteke, kom. Kom. Kom.

Tetteke: Nog efkes ...

Norm: Ik lig hier onder u en uw geiten, zoals Ovidius onder de Geten. Ovidius, fatsoenlijk dichter, onfatsoenlijke bokkesprongen.

Tetteke: Dichter bij de geiten?

Norm: Ja, Tetteke.

Tetteke: Ik versta niet wat ge zegt, met die paleiswoorden. Wat is fatsoenlijk?

Norm: Wat we nu aan 't doen zijn.

Tetteke: Ik wil 's iets anders.

Norm: Ik ook. Iets poëtisch.

Tetteke: Wat is poëtisch? (*Norm lacht suggestief.*) Wilt ge dat ik iets poëtisch bij u doe?

Norm: Neen, nu niet, want de wezenlijkste poëतिक is het meest verdicht.

Tetteke: Zullen we dan terug fatsoenlijk zijn?

Norm: Natuurlijk! Fatsoen bij schoonheid is als honingsaus bij suiker.

Tetteke: Ik ben toch lelijk.

Norm: Neent gij! Fatsoen vergooien aan een lelijke sloor is haute cuisine serveren op een vuil talloor.

Tetteke: Ik ben geen sloor, maar ik ben content dat ik lelijk ben, als gij dat graag hebt.

Norm: Ja, de mens heeft zo zijn verlangens ... zoals duiven pikken, willen koppels knabbelen.

Jacques: (*terzijde*) Ik kan niet volgen.

Cut. *Rosselinde en Celia in hun hofke van olijven.*

Rosselinde: Ik wil alleen nog huilen.

Celia: Bij een man passen geen tranen.

Rosselinde: Heb ik dan geen reden misschien?

Celia: De beste die er is.

Rosselinde: Zelfs de kleur van zijn haar is onbetrouwbaar.

Celia: Iets bruiner dan dat van Judas.

Rosselinde: Zijn haar is mooi van kleur.

Celia: Prachtig! Er gaat niets boven kastanjebruin.

Rosselinde: En zijn kussen proeven zo heilig als een hostie.

Celia: Zijn z'n lippen niet een beetje tweedehands?

Rosselinde: Waarom beloofde hij dat hij zou komen, en komt hij niet?

Celia: Hij is onbetrouwbaar.

Rosselinde: Denk je dat?

Celia: Zijn liefde is zo leeg als een spiegel.

Rosselinde: Niet serieus verliefd, bedoel je?

Celia: Ik denk niet dat hij het is.

Rosselinde: Je hebt toch gezien dat hij het was.

Celia: Was, niet is. Weet je wat liefde is in 't Japans? Ai.

Rosselinde: Waar zou hij nu zijn?

Celia: In 't bos, bij jouw vader. Daar! Nog zo 'n mooi koppel ...

Sylvius en Phebe komen er aan ...

Rosselinde: Verliefdheid zien doet vrijers watertanden.

Rosselinde en Celia verstoppen zich.

Sylvius: Phebeke lief, lach mij niet zo uit. Ge moogt zeggen dat ge mij niet graag ziet, maar niet zo zuur. Zelfs de beul vraagt eerst vergiffenis, voor hij de gebogen nek raakt met zijn bijl.

Phebe: Ik ben uw beul niet! 't Is juist om u geen pijn te doen, dat ik u altijd afwijs.

Sylvius: Ge vermoordt mij als ge zo naar mij kekt.

Phebe kijkt hem vernietigend aan.

Phebe: Allez, valt dan dood. Kom, valt dood. Lukt het niet? Zijt ge niet beschaamd, dat ge zo liegt. Zeggen dat mijn ogen moordenaars zijn! Enfin!

Sylvius: Phebeke lief, wacht tot da gij 's zo verliefd wordt op den ene of den andere.

Phebe: Blijft gij tot da 't zo ver is maar ver van mij!

Rosselinde komt tevoorschijn.

Rosselinde: Zeg zwarte madam. Wie was uw moeder, dat gij deze jongen zo pijnigt en voor de zot houdt? Mon dieu, gij zijt lelijk! En toch zo hautain? Na, na! Wat wilt ge? Waarom kijkt ge mij zo aan? Heb ik iets aan van u? En gij, onnozele herder, waarom loopt gij zo achter haar gat? Gij zijt als man wel duizend keer zo knap als zij als vrouw. Door zotten gelijk gij loopt de wereld vol lelijke kinderen van lelijke moeders. Ga 's op uw knieën zitten, schatje. Op uw knieën! Geef uzelf nu van de zweep, en dank de hemel voor zo 'ne man als hij.

Phebe: Ik hoor u liever schelden dan dat ik hem hoor flemen.

Rosselinde: Hij is verliefd op uw lelijkheid. Waarom kijkt ge zo naar mij?

Phebe: Omdat ik op u niet kwaad ben.

Rosselinde: Zeg, alstublieft, hè! Word niet op mij verliefd, want ik ben valser dan een hete kater. En daarbij, ik kan u niet uitstaan.

Rosselinde verdwijnt.

Phebe: Geen liefde telt dan die van 't eerste zicht.

Sylvius: Phebeke ...

Phebe: Mmm? Wat zegt ge, Sylvius?

Sylvius: Heb een beetje compassie met mij, lief Phebeke!

Phebe: Ik heb met u te doen.

Sylvius: Geef me dan uw liefde.

Phebe: Sympathie kunt ge krijgen.

Sylvius: Ik wil u helemaal.

Phebe: Dat is hebzuchtig, Sylvius! Er was een tijd, dat ik u haatte, en 't is nog niet zover, dat ik u bemin. Meer dan uw gezelschap verdragen wil ik niet. En ge moogt iets voor mij doen.

Sylvius Graag, lief Phebeke.

Phebe: Kent gij die brutale vent?

Sylvius: Niet echt. Hij heet Ganiemee dus. Zijn zuster kocht de doening van boer Puit.

Phebe: 't Is niet omdat ik naar hem vraag, dat ik verliefd ben. Kom, we zijn weg. 't Is maar 'nen domme jongen, al praat hij wijs. Een mooie jongen ook, maar toch niet echt. En pretentius, maar 't staat hem goed. 't Is 'nen echte man, en sneller dan zijn tong mij zeer deed, hadden zijn ogen het genezen. Hij is niet lang, maar voor zijn leeftijd toch vrij groot. Zijn benen zijn wat dun, maar toch heel opwindend.

Ze zijn weg.

Jacques: Charmante man, u moet *mij*'s wat beter leren kennen.

Rosselinde: Ze zeggen dat u zo melancholiek bent.

Jacques: Ik vind dat aangenamer dan lachen.

Celia: Onverdraaglijk.

Jacques: Wat is er tegen om serieus te zijn en niets te zeggen.

Rosselinde: Wat is er tegen om een paal te zijn.

Orlando verschijnt.

Orlando: Niets, als die in een putje staat. Dag Rosselinde.

Jacques: Rosselinde? Is dat een mannennaam?

Celia: Rossa Linda, dat is Albaans, en dat wil zeggen: purpere heide.

Rosselinde: Wel, Orlando, waar heb je gezeten? Mijn vrijer, en hij komt te laat! Nog een keer, en je komt mij nooit nog onder ogen.

Orlando: Maar mijn lieve Rosselinde, het is nog geen uur later dan ik had gezegd.

Rosselinde: Als gij zo sloom zijt, blijf dan weg. Geef mij dan maar een slak als vrijer!

Orlando: Een slak?

Rosselinde: Die komt ook traag. En heeft altijd zijn huis bij! Wat wil een vrouw nog meer? Hij torst zijn noodlot van bij zijn geboorte.

Orlando: Zijn noodlot?

Rosselinde: Zijn horens! Hij wordt er mee geboren, zodat zijn vrouw geen schuld treft.

Orlando: Deugd zet geen horens op, mijn Rosselinde is deugdzaam.

Rosselinde: Ik ben uw Rosselinde.

Celia: Hij vindt het prettig om u zo te noemen, maar hij heeft een Rosselinde van een fijnere snit dan jij, en beter bedeed als vrouw dan jij als man.

Rosselinde: Tijd voor therapie en medicijn! Vrij mij 's op, ik ben in de stemming, en heel meegaand. Wat zou je nu tegen mij zeggen, als ik uw èchte Rosselinde was?

Orlando vindt geen woorden en kust haar. Het duurt een tijdje.

Jacques: Ik ben er ook nog.

Rosselinde: Ook niet het meest hygiënische antwoord.

Orlando: Dat zou ik doen, als jij mijn èchte Rosselinde was.

Rosselinde: Soms springt de werkelijkheid verder dan de fantasie. Ben ik uw Rosselinde dan niet?

Orlando: Het is mij een groot genot u zo te noemen.

Rosselinde: Dan zeg ik, in die hoedanigheid: ik wil u niet.

Orlando: Dan zeg ik, in eigen hoedanigheid: ik sterf.

Rosselinde: De wereld is bijna zesduizend jaar oud, Orlando, en in al die tijd is er nog niemand aan liefde gestorven. De mensen gaan van tijd tot tijd wel dood en worden door wormen gevreten, maar niet door liefde.

Orlando: Ik zou niet willen, dat mijn èchte Rosselinde er zo over dacht! Eén cynische blik van haar zou mij ter plekke vermoorden.

Rosselinde: Nu ben ik uw Rosselinde in een toeschietelijke stemming. Vraag wat je wil en ik sta het toe.

Orlando: Bemijn mij.

Rosselinde: Goed, dat wil ik: 's vrijdags en 's zaterdags en zo verder.

Orlando: En je wil mij hebben.

Rosselinde: Ja, en wel twintig van uw slag.

Orlando: Wat zeg je?

Rosselinde: Ben je dan niet goed genoeg?

Orlando: Ik hoop van wel.

Rosselinde: Meisjesgedachten lopen altijd voor op meisjesdaden.

Orlando: Dat doen alle gedachten. Ze hebben vleugeltjes.

Rosselinde: En hoe lang wil je haar houden, als je haar hebt.

Orlando: Voor eeuwig en een dag.

Rosselinde: Zeg maar liever een dag, zonder eeuwig. Mannen zijn april als ze vrijen, Orlando, maar december als z' u hebben. (*frontaal terzijde*) Meisjes zijn mei als ze meisjes zijn, meisjes, maar daarna betreft de hemel. Bij hem zal ik jaloerser zijn dan een Barbarijse gaai op de regen, schreeuweriger dan een aap, wispelturiger in mijn lusten dan een baviaan, ik zal wenen om niet, en dan vooral als hij vrolijk is. Ik zal lachen als een hyena, en dan vooral als hij wil slapen.

Orlando: Maar zal mijn èchte Rosselinde dit ook doen?

Rosselinde: Ze zal precies zo doen als ik.

Orlando: Maar ze is verstandig.

Rosselinde: Natuurlijk, anders was ze niet slim genoeg om zo'n dingen te doen. Hoe verstandiger, hoe ondeugender. Sluit voor vrouwenvernunft de deur, en het vliegt door 't venster naar buiten. Doe dat venster dicht, en het kruipt door 't sleutelgat. Stop het sleutelgat dicht, en het vliegt met de rook uit de schoorsteen.

Orlando: Vrouwengeest, waar wilt gij naartoe?

Rosselinde: Dat zal je beseffen als je haar uitgeput ziet liggen hijgen in het bed van de buurman.

Orlando: En hoe zou ze zich daar uit redden?

Rosselinde: Ze zou zeggen dat ze naar ù op zoek was.

Orlando: O. Ik moet weg. Een uurtje of twee.

Rosselinde: Ik kan u nu geen twee uur missen ...

Orlando: Ik moet bij de hertog zijn, aan tafel, tegen twee uur ben ik bij u terug.

Rosselinde: O. Wel ja, waarom niet, ga dan. Ga dan! Mijn vrienden hebben mij ervoor gewaarschuwd. Enfin. Twee uur, zeg je?

Orlando: Twee uur.

Rosselinde: Geen minuut later, of je bent voor mij de meest voze vrijer ter wereld.

Orlando: Laat straks de tijd ons lot bepalen.

Orlando gaat weg.

Rosselinde: Een man heeft zo zijn verplichtingen.

Celia: Van nestbevuiling gesproken. Je hebt onze vrouwenzaak wat aangedaan!

Rosselinde: Nicht, ik heb het goed zitten.

Celia: En hij heeft het goed staan.

Rosselinde: Ik ga een plekje in de schaduw zoeken ...

Celia: En ik ga slapen.

Rosselinde: ... om twee uur te zuchten tot hij komt.

Cut.

Rosselinde: Al over tweeën! En geen Orlando!

Celia: Hij heeft uit pure liefde met een vertroebeld brein zijn pijlenboog vastgepakt en is daarna in 't slaap gevallen. Het is trouwens nog geen twee uur.

Sylvius komt aangelopen met een brief en een blauw oog.

Rosselinde: Hij is daar! Ochot. Wie we daar hebben.

Sylvius: Phebeke vroeg mij om u dit te brengen. Ik weet niet wat er in staat. Ze keek wel nijdig, toen ze 't schreef. Drie pennen gebroken.

Rosselinde leest.

Rosselinde: Negerwoorden. Zwarte kunst.

Sylvius: 'k En ben curieus!

Rosselinde: Ze houdt mij voor een beest. Hier. Zeg tegen uw Phebeke dat ze met u moet vrijen, als ze naar mij verlangt. En nu geen woord meer, kom, en bol het af, want daar komt iemand anders aan.

Sylvius gaat weg en Oliviero komt aan. Oliviero valt op Celia, Celia valt op hem. Tijdens de volgende samenspraak verandert Celia in man en Oliviero in vrouw ...

Celia: Oh pardon!

Oliviero: Goede middag! Weet u misschien waar hieromtrent in 't woud een schaapskooi staat met stulpje, en met een hofke van olijven?

Celia: Jazeker, in 't dal hiernaast. Maar nu is daar niemand.

Oliviero: Ah!

Celia: Ja, we zitten hier.

Oliviero: O! Bent u misschien ...

Celia: Jots gij! Ik woon daar met mijn broer.

Oliviero: Dan kent u Orlando.

Celia: Jots gij!

Oliviero: Hij vroeg mij om uw broer deze zakdoek te geven.

Rosselinde: Wat? Bloed? Wat is er gebeurd?

Oliviero: Iets waar ik me over schaam. Maar 'k zal 't u vertellen. Wat voor mens ik ben.

Celia: Vertel!

Oliviero: Toen Orlando een uur geleden van u scheidde, gaf hij zijn woord, dat hij hier binnen de twee uur terug zou zijn. Hij spoedde zich door 't woud, al mijmerend over het zoet en zuur en vuur der liefde. Maar wat gebeurt er? Hij ziet daar onder een oude eik met dicht bemoste takken een haveloze man in lompen, ruig begroeid, die lag te slapen op zijn rug. En om zijn hals had zich een groenig-gouden slang gekronkeld, die met felle dreiging sissend, haar gespleten lange tong bewoog naar zijn wijd open mond. Maar plots, omdat ze Orlando zag, glipte ze gluisperig een kreupelbosje in. En in dat kreupelbosje had zich een leeuwin gelegd, met afgezogen spenen. Ze loerde als een kat, de kop te gronde, tot de slaper zou verroeren. Want het is de koninklijke aard van zulk een dier om niets te bespringen, dat voor dood ligt. Toen trad Orlando nader en hij zag, dat het zijn broer was, die daar sliep, zijn oudste broertje.

Celia: Ik heb hem over die broer horen vertellen, een beestmens, naar het schijnt, een slecht mens, alleen maar malend om meer geld.

Oliviero: Terecht, terecht.

Rosselinde: En viel Orlando of zijn broer ten prooi aan het afgezogen, hongerig dier?

Oliviero: Meelij, edeler dan wrok, en de band van bloed, dreven hem aan, de strijd met de leeuwin te wagen, die weldra voor hem viel.

Rosselinde: Met aikido heeft hij de leeuwin gevloerd!

Oliviero: Ik heb het niet gezien. Pas door de klap van 't vallend beest schrok ik wakker.

Celia: Zijt *gij* zijn broer?

Rosselinde: 't Is *uw* leven dat hij heeft gered?

Celia: Was *jij* het, die hem zo naar 't leven stond?

Oliviero: Ja, maar nu niet meer. Ik schaam mij niet om het te zeggen, zo zoet is mijn bekering, nu ben ik eindelijk ik!

Rosselinde: En die bebloede zakdoek?

Oliviero: Hij bracht mij bij de oude hertog, die spijs mij gaf en nieuwe kleren. Mijn broer bracht mij dan naar zijn hol, en ging zich toen ontkleden. Want hier, op zijn arm, had de leeuwin hem een vleeswond geklauwd, die al die tijd was blijven bloeden. Naakt viel hij in zwijm, maar riep bij 't zinken nog heel klaaglijk 'Rosselinde'.

Rosselinde valt flauw.

Celia: Ganymedes! Zoetje!

Oliviero: Er vallen er veel flauw, als ze bloed zien.

Celia: Als 't dat maar was.

Oliviero: Hij komt alweer bij.

Rosselinde: Ik wil naar huis.

Oliviero: Kop op, knaap! Bent u een man?

Rosselinde: Vertel uw broer hoe goed ik een vrouw kan spelen die flauwvalt.

Oliviero: Aan de kleur van uw gezicht te zien, was het niet gespeeld ...

Rosselinde: Gespeeld, geloof me.

Oliviero: Speel dan nu een man die flauwvalt.

Celia: Dat doet ze al.

Rosselinde: Vergeet hem vooral niet te zeggen, hoe goed ik flauwvallen kan spelen.

Cut. *Norm en Tetteke vrijen. Het lukt niet echt.*

Norm: Het komt wel, Tetteke, geduld ...

Tetteke: Misschien moeten we toch 's iets anders proberen. Poëtisch misschien?

Norm: Ja, mijn Tetteke, poëtisch.

Tetteke wil Norm oraal deugd doen ...

Tetteke: Daar is Willem.

Willem is daar ...

Norm: Wij die geestig zijn, hebben een zware verantwoordelijkheid!

Willem: Goedemiddag, Tetteke.

Tetteke: Van 't zelfste, Willem.

Willem: U ook 'ne goedemiddag, meneer.

Norm: Houd uw hoed op, houd uw hoed op.

Willem wil zijn hoed afnemen, maar hij heeft geen hoed op.

Neen, alstublieft, houd uw hoed op. Hoe oud zijt gij, Willem?

Willem: Vijfentwintig, meneer.

Norm: Een rijpe leeftijd. Uw naam is Willem?

Willem: Ja meneer, Willem.

Norm: Een mooie naam. Willem. Wie wil 'm? Zij wil 'm nie. Zijt gij hier in 't bos geboren?

Willem: Ja, goddank, meneer.

Norm: Goddank, een goed antwoord. Hebt gij geld?

Willem: Och, meneer, zo zo.

Norm: Zo zo! Dat wil zeggen: goed, zeer goed, uitmuntend goed. Maar dan zo zo. Ja. Zijt gij schrander?

Willem: Willem.

Norm: En Willem, zijt gij verstandig?

Willem: Och, meneer, ik ben redelijk bij mijn verstand.

Norm: De dwaas denkt dat hij verstandig is, een verstandig iemand weet dat hij dwaas is. Gij ziet deze deerne graag?

Willem: Joak, meneer.

Norm: Geef me de vijf. Zijt gij een geleerde?

Willem: Nie da 'k weet, meneer.

Norm: Leer dan tenminste dit: hebben is hebben, en dat ben ik.

Willem: Wie, meneer?

Norm: Die met deze dame koppelt. Dus: sidder en verdwijn!

Tetteke: Doe wat hij zegt, Willem.

Willem: Moet ik weg?

Tetteke: Ja, Willem.

Willem: Dag Tetteke.

Tetteke: Dag Willem.

Willem: Moge het lot uw humeur nie bederven, meneer.
Norm en Tetteke komen naar voor ...

Norm: Gegroet, paarlustige voyeurs!

Stem Jacques: Gegroet, komiek. 't Is geestig u met zo 'n schepsel te zien flikkeflooiën!

Norm: Een lelijk schepsel, maar van mij. Dat is een gril van mij, iemand beminnen die niemand anders wil. Poëzie gekoppeld aan fatsoen woont dan als gierigheid in een arm huis als een parel in een lelijke oester.

Stem Hertog: Hij is wel zeer gevat en spreukrijk.

Norm: Och, ik begrijp zelf niet altijd wat ik zeg.

Stem Jacques: De mens kan nooit echt slimmer zijn, dan anderen kunnen begrijpen.

Norm: (*zingt*) Groen, groen grasje, melk in mijn tasje, melk in mijn kommetje, is dit geen aardig jongetje ... heuj heuj heuj!

Tetteke: Kom, Norm.

Norm: Ja, Tetteke.

Orlando: Hoe is dat nu mogelijk, ge kent mekaar vijf minuten, en hups, verliefd! Op 't eerste zicht! En hebt ge 't al gedaan misschien?

Oliviero: Zwijg over onze plotse drang, maar zeg met mij samen: ik bemin Androgina, Androgina bemint mij. Amen.

Rosselinde: Broer.

Oliviero: Zuster.
Iedereen uit beeld, behalve Rosselinde & Orlando ...

Rosselinde: Orlando! Uw hart in een doek?

Orlando: Mijn arm.

Rosselinde: Je hebt 't gehoord, van mijn boer en uw zuster? Nee, mijn zuster en uw broer.

Orlando: Ja, ja.

Rosselinde: Ze zijn met geen stokken uit mekaar te slaan.

Orlando: 't Is hard, gelukzaligheid te zien in andermans' ogen! Ik mis mijn Rosselinde.

Rosselinde: Kan ik niet meer als uw Rosselinde dienen?

Orlando: Ik kan niet langer van verbeelding leven.

Rosselinde: Al sinds ik drie was, heb ik omgang met een tovenaer. Hij heeft diep inzicht in de kunst der metamorfologie, en leerde mij de knepen. Kijk, ik moet maar met mijn vinger knippen, en daar komen de verliefden aangevlogen.

Ze knipt: gefladder van vogels, zacht huilende beesten.

Zij op mij, hij op haar. Zij op hem. Hij op haar. Zij op zij en hij op hem.
Bemin hem, want hij aanbidt u.

Stem Phebe: Hij weet niet wat dat is, beminnen. Want hij is veel te braaf van binnen.

Rosselinde: Ik zal u helpen, als ik kan. Ik zou u beminnen als ik kon. *(het huilen is opgehouden)* Als ik ooit een mannenwens vervul, zal het de uwe zijn. *(grijpt in Orlando's kruis)* Amai jongen, da spel, da 's keihard.

Orlando: Ah ja.

Stem Hertog: Gij denkt dus, dat dit echt is.

Orlando: Ik ben bang van niet. Maar wie vreest heeft hoop.

Stem Jacques: Spinoza.

Rosselinde: Verwarring is nu te enden, en alles nu ten beste wenden.

Stem Jacques: Gezelschap, vermaakt u wel, mijn lust is niet bij 't minnespel.

Stem Hertog: Blijf bij mij, Jacques, blijf! Ik heb ook geen wijf!

Stem Jacques: Nog even dit. Door het woord zijn we mensen en door het woord staan we met elkaar in verbinding. Als we zouden inzien hoe verfoeilijk liegen is, zouden we het, met meer recht dan andere misdaden, te vuur en te zwaard vervolgen.

Final cut. optie na 1^e applaus ...

Allen: Het is niet de gewoonte, dat de heldin een epiloog uitspreekt. Maar ik wil u bezweren, en ik zal beginnen met de vrouwen. Ik bezweer u, vrouwen, bij de liefde die gij de mannen toedraagt, of de vrouwen, zoveel van dit stuk voor lief te nemen, als u deugd doet. En ik bezweer u, mannen, bij de liefde die gij de vrouwen toedraagt, of de mannen, dat u in overeenstemming met de vrouwen, of de mannen, nog beter leert genieten van 't geven.

Norm: Als zij écht kon toveren, zouden ze nu ieder van u tegelijk komen tongzoenen!